

MÍSTNÍ PROVOZNÍ PŘEDPIS PRO PROVOZ, OBSLUHU A ÚDRŽBU TLAKOVÝCH NÁDOB

Vlastník procesu:	Ředitel Semenářského závodu Týniště nad Orlicí
Autor dokumentu / útvar:	Tomáš Vašata / vedoucí provozu Semenářského závodu
Účinnost od:	01.05.2023
Účinnost do:	Nestanoveno
Rozdělovník originálních výtisků:	č. 1 vedoucí OJ č. 2 osoba odpovědná za provoz vyhrazených tlakových zařízení OJ č. 2 spisovna OJ

Přehled vydaných verzí

Číslo verze	Účinnost od	Popis změny
1	01.05.2023	prvotní vydání

Obsah

1	ÚVOD	3
2	ÚČEL A PLATNOST	3
3	TECHNICKÝ POPIS PROVOZOVANÝCH ZAŘÍZENÍ	3
4	DOKUMENTACE	3
5	ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNÉHO PROVOZU	4
5.1	Zaškolení a způsobilost pracovníků	4
5.2	Bezpečnostní požadavky zařízení	4
5.3	Bezpečnostní požadavky na obsluhu	5
5.4	Zakázané činnosti	5
5.5	Používání OOPP	5
6	ODSTAVENÍ TLAKOVÉ NÁDOBY Z PROVOZU	6
7	ÚDRŽBA A OPRAVY	6
8	KONTROLY, ZKOUŠENÍ A REVIZE TLAKOVÝCH NÁDOB	6
8.1	Kontroly zařízení	6
8.2	Zkoušení výstroje tlakové nádoby	6
8.3	Revize zařízení	7
8.3.1	Termíny revizí a zkoušek	7
9	HLÁŠENÍ VZNIKU HAVÁRIE	7
10	ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	8

1 ÚVOD

Tento místní provozní předpis určuje podmínky k zajištění bezpečnosti při provozu, obsluze a údržbě tlakových nádob. Místní provozní předpis je vypracován v souladu s ustanoveními NV č. 192/2022 Sb. o vyhrazených technických tlakových zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti, ČSN 69 0012 (Tlakové nádoby stabilní - Provozní požadavky) a souvisejícími normami a vnitřními předpisy provozovatele. Nenahrazuje v plném rozsahu provozní předpisy jednotlivých výrobců (dodavatelů) tlakového zařízení, které jsou součástí dodávky zařízení a které jsou uloženy u osoby odpovědné za provoz tlakových nádob, kde jsou k dispozici pracovníkům obsluhy tlakových nádob.

Pro strojní zařízení pak dále platí a jsou závazné jednotlivé návody pro obsluhu strojů zpracované výrobcem.

Zaměstnanci provozovatele jsou povinni uvedené předpisy v potřebném rozsahu respektovat, přičemž se nezabývají povinností dodržovat i ostatní ustanovení obecně platných bezpečnostních předpisů, pokud s nimi byli seznámeni a tyto jim to ukládají.

2 ÚČEL A PLATNOST

Účelem tohoto místního provozního předpisu je upravit provozování tlakových nádob tak, aby se co nejvíce omezila možnost vzniku mimořádných událostí a pracovních úrazů zaměstnanců při jejich obsluze. Předpis dále upozorňuje na konkrétní rizika možného ohrožení života a zdraví při obsluze těchto zařízení a uvádí možnosti jejich snížení.

Tento místní provozní předpis platí pro provoz, obsluhu a údržbu tlakových nádob provozovaných ve společnosti Lesy České republiky, s. p. Semenářský závod, se sídlem Za Drahou 191, 517 21 Týniště nad Orlicí. Dokument je závazný pro všechny zaměstnance, kteří se na uvedených činnostech podílejí.

3 TECHNICKÝ POPIS PROVOZOVANÝCH ZAŘÍZENÍ

Viz. Plán revizí a zkoušek tlakových nádob stabilních č.1 a č.2, který je k dispozici u osoby odpovědné za provoz tlakových nádob.

Vzhledem k provoznímu tlaku a objemu provozovaných zařízení se jedná ve smyslu požadavků výše uvedených předpisů o vyhrazená tlaková zařízení.

4 DOKUMENTACE

Ke každé tlakové nádobě musí být trvale k dispozici průvodní a provozní dokumentace např.:

- **revizní kniha – pasport výrobce**, ve které je mimo jiné potvrzena stavební a první tlaková zkouška
- **návod pro obsluhu tlakové nádoby** zpracovaný výrobcem zařízení,
- **návody výrobců jednotlivých strojních zařízení**, ve kterých je podrobně popsán postup pro spuštění, provoz a odstavení strojního zařízení mimo tlakové nádoby a tyto návody jsou závazné pro provoz zařízení,

- **prohlášení o shodě**, které je povinen doložit výrobce zařízení ve smyslu požadavku zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů, tzn., že výrobky splňují požadavky platných právních předpisů pro tuto oblast,
- **revizní zprávy**, a to jak elektro zařízení, tak jednotlivých strojních celků,
- **provozní deník**, do kterého se zapisují všechny skutečnosti týkající se provozu zařízení (opravy, kontroly, údržba, odstavení apod.),
- **jmenování osoby odpovědné za provoz tlakové nádoby**, které musí provést písemně s podpisem pověřeného zástupce provozovatele a jeho převzetí musí být písemně potvrzeno osobou odpovědnou za provoz tlakové nádoby. Povinnosti osoby odpovědné za provoz tlakových nádob jsou stanoveny v příloze ČSN 69 0012 a NV č. 192 / 2022 Sb.

Veškerá dokumentace musí být k dispozici u osoby odpovědné za provoz tlakových nádob. Provozní deník může být uložen i u pracovníka obsluhy tlakových nádob.

5 ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNÉHO PROVOZU

5.1 Zaškolení a způsobilost pracovníků

- Uvedené zařízení mohou obsluhovat pouze určení pracovníci starší 18ti let, zdravotně způsobilí, prakticky zacvičení a **písemně určení provozovatelem pro obsluhu tlakových zařízení**.
- **Obsluha musí být periodicky školena a přezkoušena 1x za 3 roky**. Školení je zajišťováno osobou odpovědnou za provoz tlakových nádob u externího revizního technika tlakových zařízení.
- Stejně tak musí být provedeno školení z návodu k obsluze od výrobce zařízení, které je součástí osnovy pro školení.
- O každém školení musí být proveden písemný záznam.
- Doklady o školení a doklady o lékařských prohlídkách (zdravotní způsobilosti) musí být uloženy u osoby odpovědné za provoz tlakových nádob.

5.2 Bezpečnostní požadavky na zařízení

- Nádoby musí být opatřeny např.:
 - uzavírací a vypouštěcí armaturou,
 - tlakoměrem,
 - pojistným zařízením,
 - odvětrávacím uzávěrem.
- Vybavení tlakoměrem a pojistným zařízením není třeba, je-li nejvyšší pracovní přetlak nádoby vyšší než dosažitelný přetlak zdroje tlaku a je-li zároveň vyloučeno zvýšení přetlaku v nádobě.
- Nádoba ohřívána spaliny, u níž by snížení hladiny kapaliny pod stanovenou mez mohlo způsobit přehřátí stěn, musí mít alespoň jeden stavoznak a nádoba pracující s přehřátými parami nebo s kapalinami o teplotě vyšší než 50 °C musí mít teploměr.
- Otevíratelná nádoba musí mít zařízení, které umožňuje před jejím otevřením snížit pracovní přetlak na tlak atmosférický, popřípadě ochladit vnitřní obsah na bezpečnou teplotu.

- Nádoba s rychlouzávěrem, popřípadě s ústředním uzávěrem, musí být opatřena zařízením, které znemožní otevření nádoby před snížením pracovního přetlaku na tlak atmosférický a vpuštění pracovní látky do nádoby, pokud není nádoba spolehlivě uzavřena.
- Pokud se používá sestav stabilních, tlakových nádob (baterií), musí se označit ovládací ventily k jednotlivým nádobám.
- Nádoby na zkapalněné plyny musí být opatřeny zařízením na kontrolu výšky hladiny kapaliny.
- Pojistné ventily (s výjimkou plynotěsných ventilů) musí být takové, aby bylo možno snadno a bezpečně ověřit jejich průchodnost; ventily i výfukové potrubí musí být umístěny a upraveny tak, aby při jejich činnosti nemohlo dojít k ohrožení obsluhy nebo jiných osob. Výfukové potrubí pojistného ventilu nesmí vytvořit smyčku.
- Nádoby umístěné na volném prostranství musí být zajištěny proti manipulaci nepovolanými osobami a povětrnostním vlivům.

5.3 Bezpečnostní požadavky na obsluhu

- Obsluha je povinná:
 - znát ovládání tlakové nádoby
 - zasáhnout i za mimořádných okolností, aby byla zajištěna bezpečnost provozu, přičemž je povinná dodržet zásady bezpečného chování na pracovišti a stanovené pracovní postupy, které mimo jiné vyplývají z návodu pro obsluhu zpracovaného výrobcem,
 - řídit se příkazy osoby odpovědné za provoz tlakových nádob a revizního technika,
 - dodržovat právní předpisy pro tuto oblast,
 - provádět předepsané kontroly na nádobách a o těchto kontrolách provádět zápis do provozního deníku,
 - zúčastnit se provádění revizí
 - používat předepsané osobní ochranné pracovní prostředky (dále jen OOPP) dle zpracovaného seznamu
 - hlásit veškeré závady a poruchy osobě odpovědné za provoz tlakových nádob

Vzhledem k tomu, že provoz pracuje automaticky, provede obsluha vizuální kontrolu vždy při uvádění zařízení do provozu.

5.4 Zakázané činnosti

- Je zakázána jakákoliv manipulace na výstroji tlakové nádoby zejména pojistného ventilu.
- Je zakázáno demontování krytu za chodu zařízení.
- Je zakázáno zasahovat do elektrických částí zařízení.
- Je zakázáno skladovat materiál a předměty v pracovním prostoru zařízení, tzn. musí být zajištěn trvalý přístup k výstroji nádob a k manipulačnímu prostoru tlakové nádoby.

5.5 Používání OOPP

- Obsluha musí být vybavena předepsanými OOPP dle zpracované směrnice vydané organizací.

- Pracovníci jsou povinni používat předepsané OOPP způsobem, se kterým byli seznámeni a v souladu s návodem výrobce.

6 Odstavení tlakové nádoby z provozu

Tlaková nádoba musí být ihned odstavena z provozu, pokud vznikne některý z následujících rizikových stavů:

- vznikne-li trhlina v tlakové nádobě,
- stane-li se zařízení netěsné v rozebíratelných spojích,
- dojde-li k selhání bezpečnostní výstroje – pojistného ventilu,
- hrozí-li přímé nebezpečí úrazu osob,
- při vzniku deformací stěn,
- při překročení max. pracovní teploty, kdy by mohlo dojít k narušení pevnosti materiálu,
- pokud není možno bezpečně obsluhovat tlakové zařízení.

Po odstavení nádoby z provozu je obsluha povinna neprodleně nahlásit tuto skutečnost osobě odpovědné za provoz tlakových nádob a provést záznam do provozního deníku s datem a skutečností z jakých důvodů byla tlaková nádoba odstavena z provozu a tento stav musí potvrdit svým podpisem i osoba zodpovědná za provoz tlakových nádob.

Odstavení nádoby se řídí případnými požadavky, které jsou uvedeny v návodu výrobce pro obsluhu zařízení, který je nedílnou součástí místního provozního předpisu. O tomto stavu musí být proveden záznam do provozního deníku.

7 ÚDRŽBA A OPRAVY

Údržba, servis a opravy na vyhrazeném technickém zařízení se řídí dle NV č. 192 / 2022 Sb.

8 KONTROLY, ZKOUŠENÍ A REVIZE TLAKOVÝCH NÁDOB

8.1 Kontroly zařízení

- **Minimálně 1x za měsíc** musí obsluha provést kontrolu stavu zařízení.
- Při odstavení nádoby na kratší dobu musí být nádoba odkalena a odvodněna. O snížení tlaku na atmosférický tlak je nutno se přesvědčit pozvolným otevřením odvodušňovacího zařízení a odfouknutí pojistného ventilu tlakové nádoby.
- O veškerých kontrolách musí obsluha provést zápis do předepsaného provozního deníku, který je uložen u obsluhy.

8.2 Zkoušení výstroje tlakové nádoby

- **1x za měsíc** se musí provést odzkoušení pojistného ventilu na tlakové nádobě (netýká se tlakových nádob, které jsou součástí chladících zařízení).
- **1x za 3 měsíce** se provede nulování tlakoměru, a to přepnutím páčky na trojcestném kohoutu, kdy ručička tlakoměru spadne na nulovou hodnotu a opětovným vrácením páčky do původní polohy musí ručička tlakoměru vykazovat předešlý tlak. Pokud toto nenastane, je nutno tlakoměr vyměnit.

- **1x za 6 měsíců** a dále pak dle potřeby se provede odkalení, které se provádí při pracovním přetlaku. Při otevření odkalovacího uzávěru je nutno se přesvědčit o průchodnosti a po uzavření o jeho těsnosti.
- **1x za 2 roky** musí být provedena kontrola provozního tlakoměru na hydraulické váze nebo překontrolována kontrolním kalibračním tlakoměrem. Tuto kontrolu zajišťuje osoba odpovědná za provoz tlakové nádoby u externího revizního technika.
- O veškerých kontrolách musí obsluha provést zápis do předepsaného provozního deníku.

8.3 Revize zařízení

- Pokud by nádoba byla odstavena z provozu na dobu delší než dva roky, musí být před znovuvvedením do provozu provedena vnitřní revize a zkouška těsnosti.
- Revize tlakové nádoby zajišťuje provozovatel (osoba odpovědná za provoz tlakových nádob) u externího revizního technika tlakových zařízení a o provedených revizích musí být proveden písemný záznam.
- Revizní zprávy musí být uloženy u osoby odpovědné za provoz tlakových nádob, která zároveň zajišťuje odstranění závad z provedených revizí.

8.3.1 Termíny revizí a zkoušek

vyhrazené tlakové zařízení	třída	provozní revize	vnitřní revize	tlaková zkouška
nádoby stabilní	I.	jedenkrát za 1 rok	jedenkrát za 5 let	jedenkrát za 10 let
	II.	jedenkrát za 1 rok		
kotle	I.	jedenkrát za 3 měsíce	jedenkrát za 1 rok, u kotlů I. a II. třídy může být prodloužen termín na 2 roky	
	II.			
	III.	jedenkrát za 6 měsíců		
	IV.			

9 HLÁŠENÍ VZNIKU HAVÁRIE

Dojde-li k havárii nebo podobné události, při které došlo ke škodě na majetku přesahující částku 5 000 000,- Kč v souvislosti s provozem vyhrazených technických tlakových zařízení, je provozovatel povinen bez zbytečného odkladu tuto skutečnost ohlásit Oblastnímu inspektorátu práce.

10 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Bezprostředně po vydání tohoto místního provozního předpisu musí být s jeho obsahem seznámeni všichni pracovníci, kteří se podílejí na provozu, obsluze a údržbě tlakových nádob. Zodpovědnost za splnění tohoto požadavku mají příslušní vedoucí pracovníci – zaměstnavatel.

Tento místní provozní předpis musí být trvale přístupný všem pracovníkům kteří se podílejí na provozu, obsluze nebo údržbě tlakových nádob a je pro ně závazný.

Tento místní provozní předpis nabývá účinnosti dnem podpisu oprávněné osoby ke schvalování dokumentace.

Autorizace dokumentu:

	Zpracoval *	Ověřil *	Schválil
Jméno	Tomáš Vašata, vedoucí provozu Semenářského závodu	Zdeněk Ságner, externí revizní technik vyhrazených technických tlakových zařízení	Ing. Miloš Pařízek, ředitel Semenářského závodu
Datum	24.4.2023	24.4.2023	1.5.2023
Podpis			

* vyplňuje se pouze v případě, že dokument zpracovala nebo ověřila jiná osoba než schvalovatel

Criminal Compliance Program LČR, s.p.

LČR, s.p. má zaveden efektivní Criminal Compliance Program LČR, s.p. (CCP), který je závazný pro všechny zaměstnance LČR, s.p. v celém svém rozsahu a jehož zásady a hodnoty mají dopad také na osoby, s nimiž LČR, s.p. vstupuje do smluvních vztahů.

Každý, kdo se dozví o porušení jakéhokoli ustanovení tohoto vnitřního předpisu, které by naplňovalo porušení CCP, by měl oznámit takové porušení postupem předpokládaným v CCP.